istekli tarafından sunulan yapım işine ait alt yüklenici iş bitirme belgesinde mekanik imalatlar kapsamında muhtelif tesisat işlerinin yapıldığı, anılan istekli tarafından teklif dosyasında söz konusu iş deneyim belgesinin ekinde sunulan alt yüklenici sözleşmesinden, hakediş raporlarından ve söz konusu işe ait mekanik imalatları icmallerinden söz konusu iş kapsamında havalandırma tesisatı yapımına ve kurulumuna ilişkin imalatların yer aldığı hk

Toplantı No	: 2022/001
Gündem No	: 47
Karar Tarihi	: 05.01.2022
Karar No	: 2022/UH.I-38

BAŞVURU SAHİBİ:
Meysa Teknik Taah. Müh. Proje İnşaat Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2021/677987 İhale Kayıt Numaralı “Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Klima İklimlendirme ve Havalandırma Sistemlerinin 01.01.2022 – 31.12.2022 Tarihleri Arasında Kısmen Parça Dahil Periyodik Bakım Onarım ve İşletilmesi İşi” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından 30.11.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Klima İklimlendirme ve Havalandırma Sistemlerinin 01.01.2022 – 31.12.2022 Tarihleri Arasında Kısmen Parça Dahil Periyodik Bakım Onarım ve İşletilmesi İşi” ihalesine ilişkin olarak Meysa Teknik Taah. Müh. Proje İnşaat Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Ltd. Şti.nin 09.12.2021 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 13.12.2021 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 21.12.2021 tarih ve 60069 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 20.12.2021 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2021/2126 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, başvuruya konu ihaleye teklif verildiği, idare tarafından gönderilen 07.12.2021 tarihli ihale komisyonu kararıyla ihalenin Vedat Karaoğlu İnş. Tes. Taah. ve San. Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, kendi tekliflerinin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği, ihale üzerinde bırakılan isteklinin iş deneyim belgesi uygun olmadığından anılan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiğine ilişkin idareye yapılan şikayet başvurularının reddedildiği,

İdarenin şikâyetlerine vermiş olduğu cevap yazısından ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından iş deneyim belgesi olarak yapım işine ait alt yüklenici iş bitirme belgesinin, alt yüklenicilik sözleşmesinin ve hakediş belgelerinin sunulduğunun anlaşıldığı, iş deneyim belgesine konu işin hizmet alımı işi değil havalandırma ve iklimlendirme işini de kapsayan yapım işine ait olduğu, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin ilgili maddelerindeki hükümlerden ve İdari Şartname düzenlemelerinden de anlaşılacağı üzere başvuruya konu ihalede ihale konusu iş ve benzer iş tanımı kapsamında hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyim belgelerinin sunulmasının istenildiği, ayrıca ihale konusu işin benzer iş tanımında yer alan “yapım” kelimesinden yapım işlerine ait iş deneyim belgesi sunulabileceği anlamının çıkmayacağı, söz konusu düzenlemenin eksik ve hatalı bir şekilde İdari Şartname’de yer aldığı, bu haliyle hangi yapım işinin benzer iş kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinin açıkça belirtilmediği,

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan iş deneyim belgesindeki işin niteliğine göre değerlendirilmesi gerektiği, ihale konusu iş içerisinde bakımı, onarımı ve işletilmesi hizmetleri verilecek olan sistemlerin karmaşık olarak nitelendirilebilecek ve uzmanlık gerektiren kısımlarının bulunduğu, Şartname’de ayrıca en az 21 kişinin çalıştırılması gerektiği göz önünde bulundurulduğunda ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan yapım işine ait iş deneyim belgesinin sistemlerin bakım, onarım ve işletilmesi için söz konusu olan nitelik ve büyüklük, gerçekleştirilme usulü, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık, personel ve organizasyon gerekleriyle benzerlik taşımadığı sonucuna ulaşılacağı, idare tarafından benzer iş tanımının geniş tutulduğu ve ihaleye katılımın artırıldığı, ancak niteliği belli olmayan yapım işinin benzer iş tanımı içinde yer alması yanında her türlü yapım işinin ihale kapsamında benzer iş olarak sayılmasının rekabeti artırıcı bir düzenleme olmadığı ve bu düzenlemenin benzer iş tanımının gerekçesine aykırı olduğu,

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan alt yüklenici iş bitirme belgesindeki esas işin tanımı ve teklifinin içinde alt yüklenici tarafından yapılan iş tutarının esas işteki teklif kısmi tutarından yüksek olduğunu ve iş deneyim belgesindeki iş kısımlarının ihalede tanımlanan benzer iş tanımlarını karşılayacak tutarda olmadığını düşündükleri, anılan istekli tarafından gerçekleştirilen işlerin genellikle yapım işine ilişkin olduğu ve söz konusu istekli adına pozitif ayrımcılık yapıldığının düşünüldüğü, tüm bu nedenlerle ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde “…a) Benzer iş: İhale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan işleri,, …
ç) İş deneyim belgesi: Adayın veya isteklinin ihale konusu hizmet veya benzer hizmetlerdeki mesleki deneyimini gösteren, hizmet alımlarında iş bitirme belgesi, yapımla ilgili hizmet işlerinde ise iş bitirme belgesi, iş durum belgesi, iş denetleme belgesi ve iş yönetme belgesini,
d) İş deneyimini gösteren belgeler: İş deneyim belgeleri ve teknolojik ürün deneyim belgesi ile gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa gerçekleştirilen işlere ilişkin olarak Yönetmeliğin 47 nci maddesinde belirtilen belgeleri, …” hükmü,

Anılan Yönetmelik’in “İş deneyimini gösteren belgeler” başlıklı 39’uncu maddesinde “(1) İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde; teknolojik ürün deneyim belgesinin ve yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;
a) İlk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgelerin,
b) Devredilen işlerde devir öncesindeki veya sonrasındaki dönemde ilk sözleşme bedelinin en az % 80’inin gerçekleştirilmesi şartıyla, ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet işleriyle ilgili iş deneyimini gösteren belgelerin,
c)Yapımla ilgili hizmet işleri dahil hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilecek danışmanlık hizmetlerinde, Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 38 inci maddesinde düzenlenen iş deneyimini gösteren belgelerin,
istenilmesi zorunludur..” hükmü,

Bahse konu Yönetmelik’in “İş deneyim belgesi ve teknolojik ürün deneyim belgesinin düzenlenme koşulları” başlıklı 45’inci maddesinin 7’nci bendinde “(7) Belge düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlara taahhüt edilen işlerin alt yüklenicileri için; sözleşmesinin tamamını bir bütün olarak gerçekleştirip bitirmek ve idare tarafından o işin kısmî kabulü veya esas sözleşmeye konu işin kabulü yapılmak şartıyla, yaptıkları işin esas sözleşme fiyatları ile hesaplanan tutarını geçmemek üzere, kendi sözleşmelerinde yazılı bedel esas alınır. Yüklenici ile alt yüklenici arasında yapılan sözleşmelerde, nevi itibariyle bir işin baştan sona yapılmasının öngörülmesi zorunludur. Birden fazla alt yüklenici olması durumunda, alt yüklenicilere verilecek iş deneyim belgelerinin tutarlarının toplamı asıl işin toplam sözleşme bedelini aşamaz.” hükmü,

“Değerlendirmeye ilişkin esaslar” başlıklı 48’inci maddesinde “(1) İhale konusu iş veya benzer işlerle ilgili tek sözleşmeye dayalı olarak iş deneyimini gösteren belgeler değerlendirmeye alınır. Birden çok iş deneyimini gösteren belge hiçbir şekilde toplanamaz.
(2) İş deneyimini gösteren belgelerde yer alan ancak, ihale konusu iş veya benzer iş kapsamında bulunmayan işlerin tutarları iş deneyiminde değerlendirmeye alınmaz…” hükmü,

“İş deneyim tutarının güncellenmesi” başlıklı 49’uncu maddesinde “(1) İş deneyimini gösteren belgelerde yazılı tutarlar aşağıdaki şekilde güncellenir:
a) 4734 sayılı Kanun kapsamında ihale edilmiş işlere ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler, belgeye konu işin ihale tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endeksin, ilk ilan veya davet tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endekse oranlanması suretiyle bulunan katsayı üzerinden güncellenir.
b) (a) bendi dışında kalan işlere ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler, belgeye konu işin sözleşmesinin yapıldığı aydan bir önceki aya ait endeksin, ilk ilan veya davet tarihinin içinde bulunduğu aydan bir önceki aya ait endekse oranlanması suretiyle bulunan katsayı üzerinden güncellenir.
c) Alt yüklenici iş bitirme belgeleri, yüklenici ile alt yüklenici arasında imzalanan sözleşmenin tarihi esas alınarak güncellenir….” hükmü yer almaktadır.

İdari Şartname’nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2’nci maddesinde “2.1. İhale konusu hizmetin;
a) Adı: Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Klima İklimlendirme ve Havalandırma Sistemlerinin 01012022 – 31122022 Tarihleri Arasında Kısmen Parça Dahil Periyodik Bakım Onarım ve İşletilmesi İşi
b) Miktarı ve türü:
Klima İklimlendirme ve Havalandırma Sistemlerinin Kısmen Parça Dahil Periyodik Bakım Onarım ve İşletilmesi İşi
c) Yapılacağı yer: Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri” düzenlemesi,

Anılan Şartname’nin “ İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci maddesinde “7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeleri teklifleri kapsamında sunmaları gerekir:…
7.5. Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin belgeler ve bu belgelerin taşıması gereken kriterler:
7.5.1. İsteklinin teknolojik ürün deneyim belgesi ya da yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;
a) İlk ilan tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeleri veya
b) Devredilen işlerde devir öncesindeki veya sonrasındaki dönemde ilk sözleşme bedelinin en az % 80’inin gerçekleştirilmesi şartıyla, ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet işlerine ilişkin deneyimini gösteren belgeleri,
sunması zorunludur. İstekli tarafından teklif edilen bedelin % 40’den az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin veya teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulması gerekir…
7.6. Benzer iş olarak kabul edilecek işler aşağıda belirtilmiştir:
İklimlendirme ve/veya Havalandırma sistemleri parçalı veya parçasız bakım onarım hizmetleri, yapım, işletmeye alma veya kurulumunu yapmış olmak benzer iş olarak kabul edilecektir.” düzenlemesi bulunmaktadır.

06.12.2021 tarihli ihale komisyonu kararı incelendiğinde, 30.11.2021 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 5 istekli tarafından teklif sunulduğu, Barış Isıtma Soğutma Elek. Tes. Hır. İnş. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan iş deneyim belgesinin Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 47’nci maddesine ve İdari Şartname’nin 7.5.1’inci maddesine uygun olmadığından, Alfatek Bakım Yönetim Hiz. İnş. San. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan iş deneyim belgesinin İdari Şartname’nin 7.6’ncı maddesine uygun olmadığından anılan isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, ihalenin Vedat Karaoğlu İnş. Tes. Taah. ve San. Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı, başvuru sahibi isteklinin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak belirlendiği görülmüştür.

Kamu ihale mevzuatı uyarınca hizmet alımı ihalelerinde idarelerce iş deneyim belgesi istenilmesinin zorunlu olduğu, İdari Şartname’nin yukarıda aktarılan düzenlemelerinden, isteklilerce teklif ettikleri bedelin %40’ından az olmamak üzere, ihale konusu iş veya benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması gerektiği, bu kapsamda ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından asgari sağlanması gereken iş deneyim tutarının (3.429.000,00%40=) 1.371.600,00TL olduğu anlaşılmıştır.

İdari Şartname'nin 2’nci maddesinde ihale konusu işin adının “Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Klima İklimlendirme ve Havalandırma Sistemlerinin 01.01.2022 – 31.12.2022 Tarihleri Arasında Kısmen Parça Dahil Periyodik Bakım Onarım ve İşletilmesi İşi” olarak tanımlandığı, anılan Şartname’nin 7.6’ncı maddesinde “İklimlendirme ve/veya Havalandırma sistemleri parçalı veya parçasız bakım onarım hizmetleri, yapım, işletmeye alma veya kurulumunu yapmış olmak benzer iş olarak kabul edilecektir.” şeklinde benzer iş tanımının yapıldığı ve söz konusu doküman düzenlemelerinin bu haliyle kesinleştiği görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan Vedat Karaoğlu İnş. Tes. Taah. ve San. Tic. Ltd. Şti. tarafından teklif dosyasında, 27.01.2021 tarihli ve 2017/47364-2031605-3-1 sayılı Alt Yüklenici İş Bitirme Belgesinin sunulduğu, Adalet Bakanlığı Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen ve Vedat Karaoğlu İnş. Tes. Taah. ve San. Tic. Ltd. Şti.nin alt yüklenici olarak belirtilen söz konusu belgede; işverenin Aysoy İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti olarak düzenlendiği, “İşin alt yüklenici tarafından yapılan kısmı” bölümünde “CI ve CII Üst Yapı Grubuna Ait İşler (Temizsu Tesisat İşleri, Atıksu Tesisat İşleri, Yangın Söndürme Tesisat İşleri, Isıtma Tesisat İşleri, Soğutma Tesisat İşleri, Havalandırma Tesisat İşleri, İklimlendirme Tesisat İşleri)” ifadelerine yer verildiği, esas işin toplam sözleşme bedelinin 55.984.206,54TL olarak, alt yüklenicinin yüklenici ile yaptığı sözleşmenin tarihinin 01.06.2017 olarak, alt yüklenicinin yüklenici ile yaptığı sözleşmenin bedeli ve belge tutarının 10.750.000,00TL olarak, belge tutarının iş grupları itibariyle dağılımının “Mekanik İmalatlar: 10.750.000,00TL” olarak belirtildiği görülmüştür. Söz konusu istekli tarafından teklif dosyasında iş deneyim belgesine konu işe ait 01.06.2017 tarihli ve 10.750.000,00TL götürü bedelli alt yüklenici sözleşmesinin, hakediş raporlarının ve söz konusu işe ait mekanik imalatları icmallerinin sunulduğu görülmüştür.

İdare tarafından söz konusu icmallerde mekanik tesisatlar içerisinde yer alan 1.542.195,76TL tutarındaki “Havalandırma Tesisatı İşleri” benzer iş tanımına uygun bulunmuş olup, başvuru sahibi istekliye verilen şikayete cevap yazısından söz konusu benzer iş tutarının güncellenmiş halinin 3.872.749,08 TL olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, başvuruya konu ihalenin benzer iş tanımının; iklimlendirme veya havalandırma sistemlerinin, parçalı veya parçasız bakım onarım hizmetleri, yapım, işletmeye alma veya kurulumunu yapmış olmak şeklinde geniş bir kapsamda belirlendiği, bu haliyle benzer iş tanımında “yapım” ibaresi geçmekle birlikte, söz konusu ifadeden yapım işi ile ilgili işlerin benzer iş tanımına dahil edilebileceği anlamının çıkmayacağı, dolayısıyla başvuru sahibinin benzer iş tanımındaki “yapım” ibaresinden yola çıkarak ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından yapım işine ait iş deneyim belgesinin sunulduğu ve kabul edildiğine yönelik iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

İdari Şartname’nin 7.6’ncı maddesinde yer alan benzer iş tanımına ilişkin süresi içerisinde herhangi bir şikayet başvurusunda bulunulmadığı ve ihale dokümanının bu haliyle kesinleştiği görülmüştür. Söz konusu benzer iş tanımının; iklimlendirme veya havalandırma sistemlerinin parçalı veya parçasız bakım ve onarım hizmetleri ile iklimlendirme veya havalandırma sistemlerinin yapımı, işletmeye alınması veya kurulması şeklinde anlaşılması gerektiği değerlendirilmiştir. Dolayısıyla ihaleye katılan istekliler tarafından iklimlendirme veya havalandırma sistemlerinin bakım ve onarım hizmetlerinin yanı sıra bu sistemlerin yapımı, işletmeye alınması veya kurulması işlerine ilişkin de iş deneyim belgesi sunulması halinde söz konusu iş deneyim belgesinin benzer iş tanımına uygun bulunması gerekmektedir.

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan yapım işine ait alt yüklenici iş bitirme belgesinde mekanik imalatlar kapsamında muhtelif tesisat işlerinin yapıldığı, anılan istekli tarafından teklif dosyasında söz konusu iş deneyim belgesinin ekinde sunulan alt yüklenici sözleşmesinden, hakediş raporlarından ve söz konusu işe ait mekanik imalatları icmallerinden söz konusu iş kapsamında havalandırma tesisatı yapımına ve kurulumuna ilişkin imalatların yer aldığı görüldüğünden, söz konusu bu işlerin benzer iş tanımı kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim idarece ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan yapım işine ait alt yüklenici iş bitirme belgesi ve bu belgenin ekinde yer alan belgeler dikkate alınarak havalandırma tesisatı işine ilişkin gereken benzer iş ayrıştırmasının mevzuata uygun şekilde yapıldığı, idare tarafından yapılan ayrıştırma sonucunda bulunan benzer iş tutarının güncelleme yapılmadan dahi ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sağlanması gereken iş deneyim tutarını karşıladığı anlaşıldığından başvuru sahibinin ihale üzerinde bırakılan isteklinin sunmuş olduğu iş deneyim belgesinin benzer iş tanımına uygun olmadığı ve benzer iş tutarının karşılanmadığına yönelik iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik’in 18’inci maddesi yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun’un 54’üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.